

የቴክኖሎጂ ክሪቲካሊዝም

(Introduction to Textual Criticism)

□ ቴክሰቿል ክሪቲሲዝም

(Textual criticism)

ቴክሰቿል ክሪቲሲዝም ምንድን ነው ?

- ቴክሰቿል ክሪቲሲዝም የተለያዩ የጥንት ፅሁፋዊ ቅጂዎችን በመጠቀም እናት ጽሁፉን ወይም የመጀመርያ ጽሁፉን የመፈግና የመመርመር ሳይንስና ጥበብ ነው።
- እንዲሁም በሺዎች የሚቆጠሩ አመታትን አሻግረን ልክ ጸሀፊዎቹ እንደጻፉልን ማንበብ ያስችላል። ይህም በቅጅ ወቅት ሊከሰቱ የሚችሉ የተለዩ ግድፈቶችን እንድናስወግድ ይረዳናል።
- የአንድን ቅጅ ትክክለኛ በኩረ ጽሁፍ ለማግኘትና የንባቡን ተዓማኒነት ለማረጋገጥ የሚኬድበት ሂደት ቴክሰቿል ክሪቲሲዝም ይባላል።

□ የቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ዓላማ

(Goal and aim of textual criticism)

ቴክሰዊል ክሪቲሲዝም ለምን ይጠቅማል?

- በሐዋርያቱና በነብያቱ የተፃፉት ጽሁፎች እጃችን ላይ ስለሌሉ ትክሰታል ክሪቲሲዝም በተቻለው መጠን ወደ ጽሁፎቻቸው የሚጠገውን ንባብ መፈለግ ነው።
- ትክሰታል ክሪቲሲዝም የመጽሀፍ ቅዱስ ጽሁፎችን ከጸሀፊዎቹ አንስቶ ዛሬ እጃችን ላይ እስኪገባ ድረስ ያለውን ሂደት ዛሬ ላይ ሆነን ለመቃኘት ይጠቅማል።

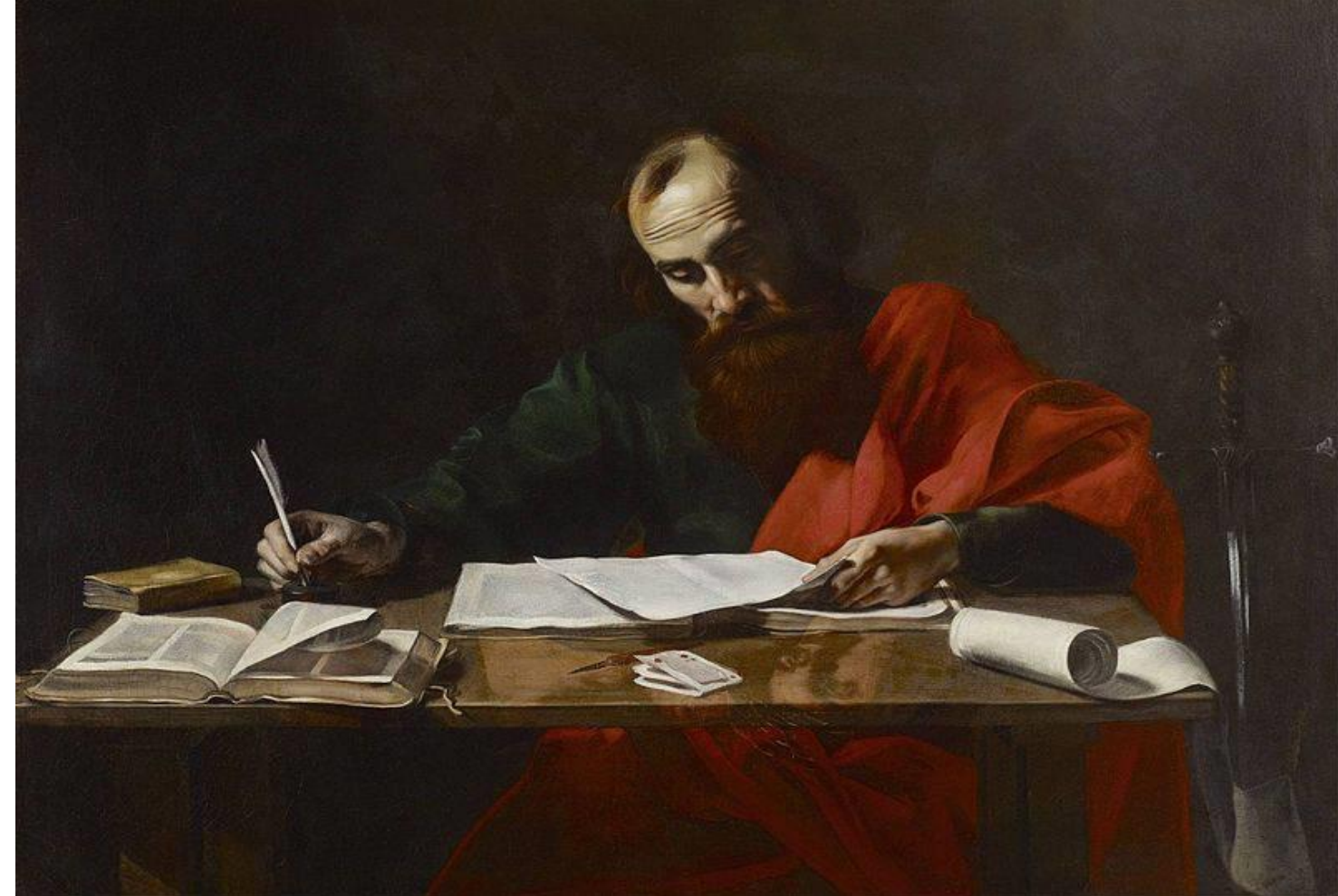

□ ኦሪጅናል ጽሁፍ

(Originals / Autographs)

ጽሁፍት የተማሩ ናቸውን ?

- የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሀፊዎች የመጀመሪያ ወረቀቶች (በኩረ ጽሁፋት) የሉም።
- ምክንያቱም የሚፃፉባቸው ወረቀት (ፓፒረስ) በምንም አይነት እንክብካቤ ቢያዝ ከተወሰኑ መቶ ዓመታት በላይ መኖር ስለማይችሉ ነው።
- ከተፈጥሮ በተጨማሪ ከመንግስታት፣ ከህይማኖቶች ስደት፣ ጠላት፣ አጥፊ፣ አቃጣይና አውዳሚ ስለሚገጥማቸው ነው።
- በጥንቱ ዓለም ጽሁፍ እንዳይጠፋ ተደግሞ፣ ተደግሞ፣ ተደግሞ ይፃፋል እንጂ የመጀመሪያ ጽሁፉ ለብዙ ዘመናት እንደማይኖር የታወቀ ነው።

ጳጳሳዊ

(Copies)

ጳጳሳዊ (Copies) ምንድን ናቸው?

- የነብያቱና የሐዋርያቱ ጽሁፎች መባዛትና መስራጨት የጀመሩት ከሞቱ በኋላ አልነበረም፡፡ ወዲያውኑ ነበር፡፡
- በግሪክ - 5,800
- በሌሎች ቋንቋዎች -
- በመጽሐፍት - 260
- በሚንስክል - 2,700
- በጸሎት መጽሐፍት - 2,200

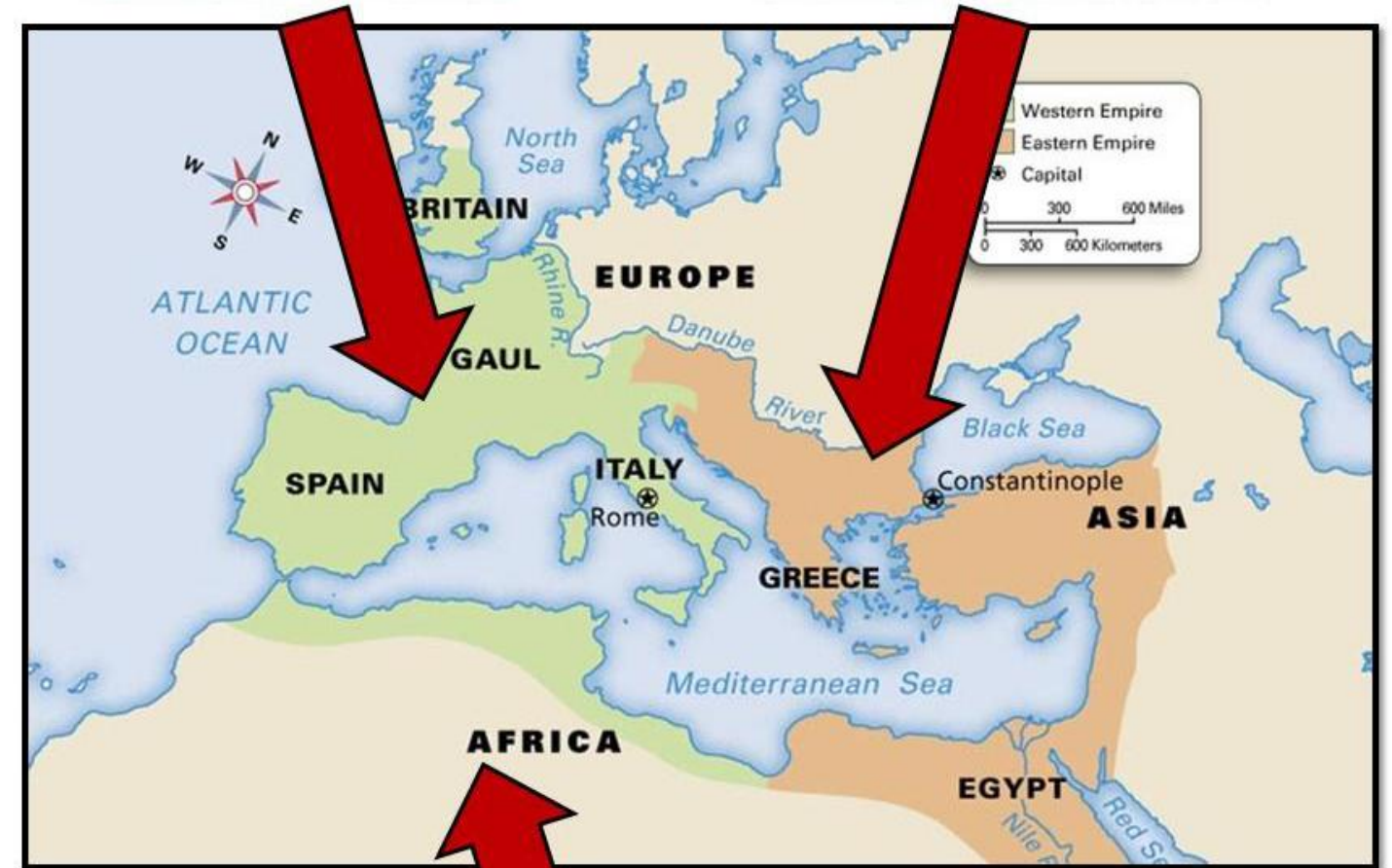
የቅጂ ቤተሰብ

(Textual family or Tradition)

- ቅጂዎች በአንድ አካባቢ ሲቆዩ፣ የአካባቢውን የአፃፃፍ ስልት እና ዘዴ ይይዛል።
- ሶስት ዋና ዋና የቅጂ ቤተሰቦች አሉ
  - የአሌክሳንድሪያ የቅጂ ቤተሰብ
  - የባይዛንታይን የቅጂ ቤተሰብ
  - የመዕራብ የቅጂ ቤተሰብ

WESTERN

BYZANTINE

TEXT TYPES

ALEXANDRIAN

□ ጸሀፍት

(Scribes)

ጸሀፍት የተማሩ ናቸው ?

- የብሉይ ኪዳን ፀሀፍት
  - የብሉይ ኪዳን ፀሀፊዎች በመጀመሪያ ሌዋዊያን በመቀጠልም ፀሃፍትና የሙከራብ አለቆች ነበሩ።
- የአዲስ ኪዳን ፀሀፍት
  - የአዲስ ኪዳን ፀሀፍት ተራ ክርስቲያኖች ነበሩ። የተለያዩ የእውቀት ደረጃ ያላቸው ክርስቲያኖች፣ ለቤተክርስቲያናቸው ቅጅ ማስቀረት የፈለጉ አገልጋዮችና በየገዳሙ የነበሩ ፀሀፍት መኖክሴዎች ነበሩ።

